

Afstudeerscriptie Juridische blik op afvalproblematiek 'Afvalrechtelijk systeem noodzakelijk'

ORANJESTAD — Francis Malca is onlangs afgestudeerd aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit van Aruba. Hij verdedigde zijn scriptie met als onderwerp 'Afval op Aruba: een juridische blik op de Arubaanse afvalproblematiek'. *Amigoe* sprak met hem over zijn scriptie en het afvalprobleem op het eiland.

door onze verslaggever
Melissa Stamper

Als natuurliefhebber is Malca zich erg bewust van de invloed van de afvalproblematiek op het milieu. Dit was voor hem dan ook de aanleiding om de afvalproblematiek op het eiland vanuit juridisch perspectief te onderzoeken. Als startpunt voor zijn onderzoek onderzocht hij wat er allemaal gereguleerd moest worden om de afvalproblematiek aan te pakken en hoe ver Aruba daar al mee is. Om de problematiek in kaart te brengen, ging Malca helemaal terug naar de Nederlandse Hinderwet van 1952. Deze heeft namelijk als model gediend voor de huidige Hinderverordening van Aruba. Tegenwoordig wordt de afvalproblematiek in Nederland gereguleerd door de Wet Milieubeheer (WM). Volgens Malca kan dit als model dienen, aangezien Aruba en Nederland hetzelfde rechtssysteem hebben.

Wet milieubeheer

Een milieuwet of een afvalstoffenwet waarin het afvalstoffenrecht uitgebreid is geregeld, vergelijkbaar met de Wet Milieubeheer van Nederland, bestaat hier momenteel niet. De huidige wetgeving is heel summier en niet specifiek gericht op de huidige afvalproblematiek, stelt Malca. De enkele wetten die daarover reppen zijn bovendien gedateerd. De regels die betrekking hebben op het aanpakken van de afvalproblematiek, staan momenteel opgenomen in de Hinderverordening (Hv), Al-

gemene Politieverordening (APV) en de Landsverordening instelling Servizio di Limpieza di Aruba (Lv Serlimar). Er is geen sprake van een afvalrechtelijk systeem, zegt Malco.

Vooraf afvalverwerking vormt op Aruba een groot probleem. Hij legt uit dat in de Wet Milieubeheer drie subonderwerpen zitten, die belangrijk zijn voor de aanpak van het probleem: beheer van afvalstoffen, het afvalbeheerplan en financiële instrumenten. Malca vertelt dat deze onderwerpen belangrijk zijn omdat ze de eerste schakels vormen van een afvalrechtelijke systeem waarmee de afvalproblematiek aangepakt wordt. Samen zorgen ze dat normen en regelgeving tot stand worden gebracht en dat de

aanpak van afvalproblemen financieel haalbaar is.

Wat er momenteel wel is betreffende afvalbeleid, staat opgenomen in de Beleidsnota 2015-2019 van Dienst Natuur en Milieu (DNM). DNM houdt zich bezig met het opstellen van een beleid dat tot een duurzame gezonde leefomgeving voor natuur en mens leidt. Om de kosten van een afvalrechtelijk systeem te kunnen dragen, zijn echter financiële instrumenten nodig, stelt Malca. Helaas ontbeert Aruba echter effectieve financiële instrumenten, er is er momenteel slechts één: de afvalstoffenvergoeding.

Bewustwording

Zowel burgers als overheid zijn zich de laatste jaren bewuster geworden van

de machteloosheid van het rechtssysteem om de afvalproblematiek aan te pakken en beginnen actie te ondernemen, stelt hij. Burgers zetten druk op de overheid en hebben verschillende milieuorganisaties opgericht. De overheid lijkt eindelijk aandacht aan de problematiek te willen geven. Maar nu dat de overheid zich er bewust van is dat er actie moet worden genomen, rijst er een ander probleem: het overgaan tot concrete actie duurt veel te lang, legt Malca uit.

Via rechtspraak

Volgens Malca wordt de milieuproblematiek momenteel thematisch aangepakt. "Voor de rest bestaat er eigenlijk geen strategische aanpak. Er bestaan niet eens veel milieu- en afvalstoffenwetten, laat staan afzonderlijke wetten voor elk compartiment van het milieu." Aruba is wel van plan om dat te veranderen middels de Landsverordening milieubeheer (LMb). De Lmb zal namelijk een hoofdstuk bevatten dat geheel toegewijd is aan afvalstoffen, waarin gerept zal worden over afvalbeheer. Deze verordening creëert een wettelijk kader voor nieuwe milieubepalingen en wijzigt bestaande milieubepalingen. Het initiatief van de overheid kan echter lang duren. Het lijkt echter dat de benodigde milieuregelgeving sneller en effectiever tot stand kan worden gebracht via rechtspraak, stelt hij. Malca hoopt dat zijn onderzoek kan bijdragen aan oplossingen voor de afvalproblematiek. Hij denkt dat preventie en bewustwording enkelen van de meest effectieve manieren zijn om de afvalproblemen te voorkomen. "Het stimuleren van een andere mentaliteit, bewustwording bij de bevolking over afvalstorting is noodzakelijk", aldus Malca. "Hoe meer bewust men zich van het milieu is, hoe meer afval wordt voorkomen en hoe meer afval wordt gedeponneerd op de gewenste plek. Iedereen moet voldoende zorg voor het milieu in acht nemen."